

سفر تخت‌روانچی به رومانی و یونان

مجید تخت‌روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزیر امور خارجه کشورمان هفته جاری به دعوت معاونان وزرای خارجه دو کشور یونان و رومانی، به آتن و بخارست سفر می‌کند و با مقام‌های ارشد سیاسی و اقتصادی این دو کشور در زمینه مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو خواهد کرد. تخت‌روانچی یکشنبه تا سه‌شنبه هفته جاری در بخارست، پایتخت رومانی خواهد بود و بعد از دیدار و رایزنی با مقام‌های این کشور سه‌شنبه بخارست را به مقصد آتن ترک خواهد کرد و تا پنجشنبه با مقام‌های و دیپلمات‌های یونانی در ارتباط با مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی رایزنی و گفت‌وگو خواهد کرد.

گفت و گو

بهشتی‌پور، تحلیلگر مسائل آمریکا در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

تحریم‌های ایران باز نمی‌گردد

نمایندگان جمهوری‌خواه کنگره آمریکا اخیر مصوبه‌ای برای لغو فروش هواپیماهای بویینگ به ایران را به تصویب رسانده‌اند، پس از توافق هسته‌ای براساس مذاکرات انجام‌شده، بناشد جمهوری اسلامی ایران هواپیماهای مسافربری بویینگ را از آمریکا و ایرباس را از فرانسه به کشور وارد کند. برخی این اقدام کنگره آمریکا را تنهاسنگ‌اندازی در مسیر اجرایی شدن برجام می‌دانند و امیدوار هستند که اوپاما با حق خود آن را وتو کند. این مساله اما در کنار موضوعاتی همچون اظهارات بان کی‌مون، دبیر کل سازمان ملل متحد و آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان درباره توان مشکئی ایران منجر شد مقامات ایرانی به اقدامات این روزهای قدرت‌های غربی واکنش نشان دهند تا جایی که علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی این اظهارات را عجیب خواند و بر این باور است که شاید توطئه‌ای در کار باشد. حسن بهشتی‌پور، تحلیلگر مسائل آمریکا در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به برخی از شبهات ایجادشده پاسخ می‌دهد.

۱۱۱

نمایندگان جمهوری‌خواه کنگره آمریکا بار دیگر به بهانه‌ای دیگر در برابر اجرایی شدن برجام کارشکنی کردند. با این حال این اقدام اخیر از کج‌انشتات می‌گیرد؟

تصویب قانون لغو فروش بویینگ به ایران از سوی نمایندگان جمهوری‌خواه به مثابه یک تیر خلاص است. قرار بود که برجام در همه ابعاد اجرایی شود و این امر مانع از اجرایی شدن برجام در بخش مهمی می‌شود، اگر چه بهانه‌ای ندارند. اینکه از ورود قطعات یا حتی خود هواپیما به ایران جلو گیری کنند هنوز نیازمند برنامه‌ریزی‌های بسیاری است تا بخواهند آن را به‌عنوان اقدامی علیه ایران به شمار بیاورند. لایې صهیونیسم در مجلس نمایندگان رهبری این اقدام را به عهده دارد تا مانع از برجام نشود و بازی جدیدی را شروع کرده‌است.

◉ **بهشتی‌پور، تحلیلگر مسائل آمریکا**

سنگ‌اندازی‌ها تلقی کنیم؟

در مورد اظهارات بان کی‌مون باید گفت اگر گزارش رویترز به نقل از دبیر کل سازمان ملل متحد صحت داشته باشد، خیلی مهم می‌شود. از این جهت که بان کی‌مون باید طرف این ماه گزارشی را به شورای امنیت ارائه دهد و موضوع آن مشخصاً تعیین کند که بالاخره گزارش اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ به کجارسیده و آیا آزمایش‌های موشکی نقض این قطعنامه محسوب می‌شود یا خیر.

اما ایران به این ادعاها واکنش نشان داده‌است.

بله، ایران در این خصوص موضع روشنی دارد و بهرام قاسمی سخنگوی وزارت امور خارجه نیز صریحاً اعلام کرده‌است که اصولاً ایران در آزمایش توان موشکی و موضوعات دفاعی خود به‌خصوص آن بخش از آن که مشروع است و در چارچوب قوانین بین‌الملل است تردیدی به خود راه نداده و اجازه نمی‌دهد که شخصی یا کشوری برای او تعیین تکلیف کند.

در نتیجه آزمایش موشکی ایران همان‌طور که مک‌کارنی و سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کردند نمی‌تواند ناقض قطعنامه ۲۲۳۱ باشد و سخنان بان کی‌مون و آنگلا مرکل بی‌اساس است؟

رویترز اعلام کرده‌است که زودتر از دیگر خبرگزاری‌ها به این خبر دسترسی پیدا کرده‌است، پس دفتر سازمان ملل هنوز آن را تایید نکرده‌است و باید منتظر خبر تایید آن از سوی بان کی‌مون باشیم. اما به فرض شاید بان کی‌مون فرند موضوع عربستان تطمیع یا تهدید شده که چنین اظهاراتی را عنوان کرده‌است. در چنین شرایطی به عقیده من قابل پیگیری است و باید متناسب با آن برخورد منطقی و به دور از احساس و در چارچوب قوانین بین‌الملل صورت بگیرد، واکنشی به دور از تعصب و موضع گیری. قطعنامه می‌گوید موشک‌هایی که برای حمل کلاهک‌های هسته‌ای ساخته می‌شوند می‌توانند ناقض برجام باشند. اما ایران هم در اساس استراژی امنیتی خود، تولید چنین تسلیحاتی را حرام اعلام کرده‌است و به دنبال آن نیست. بنابراین صحبت‌های بان کی‌مون باید به دقت بررسی شود.

از جمله مواردی که درباره فروش بویینگ به ایران به مصوبه اخیر جمهوری خواهان اعلام شد، این بود که ایران می‌تواند از طریق آن هواپیماها تسلیحات نظامی خود را جابه‌جا کند. آیا این نگرانی محلی از اعراب دارد؟

اصلاً این‌طور نیست. به این دلیل که بنا بود هواپیماهای بویینگ در اختیار شرکت‌های خصوصی و مسافربری مانند ایران‌ایرو هم‌اقرار گیرند و این شرکت‌ها طرف قرارداد بودند؛ نظامیان ایران که نبودند. از سویی این شرکت‌ها زیر نظر اتحادیه‌ها هستند و نظارت بر آنها وجود دارد. این ادعاها تنها توجیهی است برای رفتارهای ضدایرانی لابی‌های اسرائیل. و گر نه هواپیما می‌سافربری که به همین هدف نیز طراحی شده‌است که نمی‌تواند تسلیحات نظامی را جابه‌جا کند. هواپیماها در محل فعالیت خود کاملاً ردیابی می‌شوند و مشخص است که در چه شرایطی کار می‌کنند در نتیجه نمی‌شود که هواپیمایی را برای نوعی از مصرف خرید و در جای دیگر به کار گرفت و کسانی که اهل فن هستند به خوبی آگاهند.

برخی معتقدند مصوبه اخیر کنگره آمریکا واظهارات بان کی‌مون و آنگلامرکل این شبهه را ایجاد می‌کند که غرب به دنبال جایگزینی توان موشکی ایران به جای توان هسته‌ای است و می‌خواهند از این طریق تحریم‌های جدیدی علیه ایران وضع کنند. تا چه اندازه چنین شبهه‌اتی امکان پذیر است؟

در ابتدا باید بگویم که تحریم‌ها قابل برگشت نیستند چراکه بهانه از دست آنها گرفته شده‌است و مهم‌ترین موفقیت برجام هم همین بود و پرونده ساخته‌شده علیه ایران به همراه شش قطعنامه تحت فصل هفت و ۱۲ قطعنامه شورای حکام را برای همیشه بست پرونده ایران پاک شده‌است و بهانه‌های سابق وجود ندارد که بخواهند تحریم‌ها را بازگردانند. از سوی دیگر مساله توان دفاعی ایران و آزمایش‌های موشکی نیز هنوز به آن حد نرسیده که بخواهد جایگزینی برای توان هسته‌ای باشد. تحریم‌های پیشین حاصل ۱۲ سال غفلت بود و بهانه‌هایی که به دست آورده بودند اما اکنون شرایط کاملاً تغییر کرده‌است. دیگر حرف زدن از برگرداندن تحریم‌ها به بهانه حقوق بشر و توان موشکی امکان‌پذیر نیست. اگر چه مسئولان نیز باید در تصمیم‌گیری‌های خود هوشیار باشند و در چارچوب قوانین و مناسبات بین‌المللی گام بردارند تا بهانه به دست غرب ندهند. فضا دیگر مانند گذشته نیست.

در حال حاضر بهترین راه مقابله با نمایندگان جمهوری‌خواه کنگره آمریکا چیست و چگونه می‌توان در برابر کارشکنی‌های آنها واکنش نشان داد؟

باید صبر کرد تا ببینیم که اوپاما و تو می‌کند یا خیر. در صورتی که این اتفاق رخ نداد، وظیفه نمایندگان ایران در مجلس شورای اسلامی است که برخورد جدی با این مساله داشته باشند.

صالحی در پی اظهارات غیرمسئولانه مرکل و بان کی‌مون:

توطئه‌ای علیه ایران در جریان است

◉ **علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی**

فرهیختگان| سخنگوی وزارت امور خارجه یک روز بعد از آنکه آنگلا مرکل صدراعظم آلمان براساس گزارش‌های سازمان اطلاعات داخلی آلمان اظهاراتی را درباره برنامه هسته‌ای ایران بیان کرد به این سخنان واکنش نشان داد. بهرام قاسمی اظهارات مرکل را غیرسازنده توصیف کرد و گفت: «جمهوری اسلامی ایران، بارها اعلام کرده‌است که برنامه موشکی کشور کاملاً جنبه دفاعی دارد و به هیچ‌وجه به‌منظور حمل کلاهک هسته‌ای طراحی نشده‌است؛ بنابراین ناقض قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت نیست و هیچ ارتباطی با برجام ندارد.» قاسمی در ادامه بار دیگر به بیان موضع جمهوری اسلامی درباره برنامه موشکی پرداخت و توضیح داد: «جمهوری اسلامی ایران بار دیگر اعلام می‌کند برنامه موشکی خود را براساس دکترین‌های دفاعی و محاسبات امنیت ملی خود با قوت تمام ادامه می‌دهد و این‌گونه اظهارات هیچ تأثیری بر برنامه موشکی مشروع کشور نخواهد داشت.» علاوه‌بر سخنگوی وزارت امور خارجه، علی‌اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی نیز به اظهارات مرکل و بان کی‌مون واکنش نشان داد و همزمانی این اظهارات را توطئه‌ای علیه ایران دانست و گفت: «وگرنه دلیلی ندارد که آقای بان کی‌مون و خانم مرکل داد و فریاد راه بیندازند.» صالحی همچنین گفت: «البته بنده برای صحبت کردن

سیاست

نایب رئیس دوم مجلس:

اگر رسانه‌ها آزاد باشند

فسادها کمتر می‌شود

◉ **علی مطهری، نایب‌رئیس دوم مجلس**

فرهیختگان| علی مطهری، نایب‌رئیس دوم مجلس با یادآوری فرمایشات مقام معظم رهبری که در جلسه افطاری با دانشجویان تاکید کردند «حرف مخالف رهبری نه جرم است و نه معارضه با آن می‌شود»، گفت: «ایشان قیلا هم شبیه این مطلب را که مخالفت با نظر مقام معظم رهبری جرم نیست گفته بودند، ولی برخی در رده‌های پایین به این سخن تمکین نمی‌کنند و به اصطلاح کاسه‌های داغ‌تر از آتش هستند.» او که با پایگاه خبری «جماران» گفت‌وگو می‌کرد عنوان کرد: «نگاه مقام معظم رهبری می‌تواند برای گروه‌های سیاسی و مردم درس باشد.» فرزند شهید مطهری گفت: «سخنان مقام معظم رهبری نشان می‌دهد که ما نمی‌توانیم و نباید به بهانه حفظ نظام چشم بر بسیاری قانون‌شکنی‌ها بیندیم. باید آنها را مطرح کنیم تا تکرار نشود و نظام

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا:

ایران برجام را نقض نکرده‌است

«آمریکا هیچ نشانه‌ای دال بر نقض برجام از سوی ایران مشاهده نکرده‌است.» جان کری، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در نشست هفتگی خود و در واکنش به اطلاعات سازمان اطلاعات داخلی آلمان به این مساله اشاره کرد. کری در ادامه افزود: «به‌ویژه اینکه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش داده‌است که ایران همچنان به تعهدات مرتبط هسته‌ای خود طبق این توافق عمل می‌کند. ما گزارش‌های آلمان را دیده‌ایم و بر این باوریم که این کشور دیدگاهش را به اشتراک گذاشته‌است و نمی‌گوید که ایران برجام را نقض کرده‌است.»

کری همچنین در پاسخ به سوال خبرنگاری که درباره نگرانی‌های بان‌کی‌مون در زمینه برنامه موشکی ایران سوال می‌پرسید، گفت که هر چند ما همچنان نگرانی‌هایی در این زمینه و مسائل حقوق بشری داریم، اما تاکید می‌کنم که برجام نقض نشده‌است و فعالیت‌های موشکی ایران برخلاف توافق

کری همچنین در ادامه سوال خبرنگاران که ادعاهای آلمانی‌ها را مورد پرسش قرار می‌دادند، گفت که بهتر است این سوالات را از مسئولان و مقام‌های آلمانی پرسند. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا همچنین با انتقاد تلویحی از سخنان بان کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل متحد درباره این مساله که آزمایش‌های موشکی ایران با روح برجام در تضاد است، گفت: «من کارشناس روح توافقات نیستم.

گزارش دیپلماسی

برجام تعبیه کرده‌ایم دیگر ضرورتی ندارد که سازمان انرژی اتمی بخواهد دستگاهی را به‌طور غیرمستقیم از بازار سیاه خریداری کند که هم هزینه بیشتری دارد و هم خطر آلودگی احتمالی خواهد داشت. می‌توانیم تجهیزات لازم را از منشأ اصلی‌اش بخریم، به کانال خرید اعلام کنیم و آنان شرایطش را مهیا می‌کنند تا با قیمت ارزان‌تر در زمان سریع‌تر با کیفیت بهتر و با اطمینان بیشتر تجهیزات لازم را بخریم. ضرورتی ندارد که سازمان انرژی اتمی بخواهد خرید غیررسمی انجام دهد. ما این همه زحمت کشیدیم و برجام را به اینجا رساندیم که یک کانال خرید هم داشته باشیم و خرید را هم از این کانال انجام دهیم، اکنون چگونه ممکن است خودمان را در درِدر بیندازیم؟» صالحی وزارت امور خارجه را مرجع رسیدگی به این موضوعات اعلام کرد و در این مورد افزود: «البته این به ما مربوط نیست به وزارت امور خارجه مربوط است و دوستان حتما رصد می‌کنند، متوجه هستند و قطعاً با پیش‌بینی‌های لازم اقدامات لازم را خواهند کرد تا این را در نطفه خفه کنند. باید به آقای بان کی‌مون بابت سخنان دوپهلوی‌ش و به خانم مرکل اعتراض جدی شود البته من نظر شخصی‌ام را به‌عنوان یک هموطن می‌گویم و این موضوع ربطی به سازمان انرژی اتمی ندارد اما امیدوارم زودتر جلوی این توطئه گرفته شود.»

پارلمان

صادقی نماینده تهران در مجلس:

آستان قدس و ستاد اجرایی فرمان امام (ره)

باید مالیات بدهند

◉ **محمود صادقی، عضو فراکسیون امید**

می‌تواند بسیاری از تنگناها را به‌ویژه در مناطق محروم حل کند. این عضو هیات‌رئیسه فراکسیون امید در مجلس همچنین با انتقاد از برخورد منفعلانه دولت در گرفتن مالیات از این نهادها گفت: «دولت باید توضیح دهد که چه مانع یا مشکلی در راه اجرای این قانون وجود دارد. انتظار مجلس این است که دولت با اقتدار و جسارت در راستای دریافت مالیات از آستان قدس رضوی و دیگر دستگاه‌های یادشده در قانون اقدام کند که متأسفانه تاکنون این انتظار برآورده نشده‌است.»

صادقی همچنین خطاب به تولیت جدید آستان قدس رضوی نیز گفت: «از آقای رئیسی انتظار می‌رود، این تکلیف قانونی را که قطعاً مورد رضایت حضرت ثامن‌الحجج امام رضا علیه‌السلام خواهد بود، مورد اهتمام قرار دهند.»

دیپلماسی

◉ **جان کری، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا**

تاکید می‌کنم ایران به تعهداتش طبق برجام عمل کرده‌است و من نمی‌خواهم بیش از این درباره روح این توافق و معنی آن صحبت کنم. برجام هیچ‌گاه بر مبنای اعتماد نبوده‌است. هیچ‌گاه درباره اینکه چه احساسی درباره ایران داریم نبوده‌است، بلکه بر مبنای پایبندی ایران به تعهداتش بوده‌است و آنها چنین کرده‌اند. ما نیز به تعهدات‌مان عمل می‌کنیم. ابزارهایی وجود دارد که در صورت تخلف آنها از تعهدات‌شان، آن را متوجه می‌شویم و تا زمانی‌که آنها به تعهدات‌شان پایبند بمانند، جامعه بین‌الملل نیز به تعهداتش عمل می‌کند.»

خبر

احمد توکلی: باید پشت‌سر دولت بایستیم

احمد توکلی، نماینده پیشین مجلس در واکنش به فیش‌های حقوقی نامتعارف، ضرر حقوقی نامتعارف را فقط مالی ندانست که با بازگرداندن آن خسارت واردشده به کشور جبران شود. او تاکید کرد در مبارزه با این معضل همه باید پشت‌سر دولت بایستند. او در سال ۹۰ آیین‌نامه‌ی تصویب شد که اختیارات زیادی به هیات عامل صندوق توسعه ملی داد، البته دولت فعلی در ۳۰ خرداد این آیین‌نامه را اصلاح کرد، افزود: «همه باید پشت‌سر دولت بایستیم تا بتواند با این مشکلات مبارزه کند. البته دولت نیز خود مراقبت کند که این اعتماد را بیشتر کند.»

کوتاه از دیپلماسی

آلن ایر در واکنش به اقدام غیرمسئولانه کنگره:

اوپاما مصوبه کنگره را وتو می‌کند

آلن ایر، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در پی مصوبه کنگره که از سوی برخی نمایندگان جمهوری‌خواه پیگیری می‌شد گفت که دولت باراک اوپاما از برجام حفاظت می‌کند و هر مصوبه‌ای که باعث انحلال در اجرای این مصوبه بشود از سوی رئیس‌جمهوری و تو خواهد شد. لایحه‌ای که در کنگره آمریکا به تصویب رسیده‌است مانع از فروش هواپیماهای بویینگ به ایران می‌شود. این در حالی است که قرارداد بویینگ میان ایران و این سازنده صنایع هوایی در مراحل پایانی خود قرار دارد و گفته می‌شود در صورت نهایی شدن بزرگ‌ترین معامله تجاری میان ایران و آمریکا بعد از پیروزی انقلاب خواهد بود. همزمان با اعلام مصوبه کنگره آمریکا نیز سخنگوی وزارت امور خارجه ایران اعلام کرد: «ما به مسائل داخلی آمریکا کاری نداریم و دولت اوپاما را مسئول اجرای تعهدات این کشور می‌دانیم.» ایران بارها اعلام کرده‌است که این اقدام یعنی آماده کردن زمینه برای معامله ایران و بویینگ می‌تواند گامی مهم برای اجرای برجام باشد؛ گامی که آمریکا موظف است برای رسیدن به اجرای دقیق توافق بردارد. از سوی دیگر تحلیلگران بر این باورند که در صورت اجرایی این قرارداد میان ایران و بویینگ، ناهای تجاری بزرگ دیگر در اروپا نیز می‌توانند با اطمینان بیشتری برای حضور در بازارهای ایران اقدام کنند.

گفته‌ها

دیوانه نیستیم با داعش همکاری کنیم

علی عنایتی (سفیر ایران در کویت): برخی ادعاهایی مبنی‌بر ارتباط ایران با گروه داعش را عنوان می‌کنند، اما باید گفت که هدف از ایراد چنین شایعاتی، اتهام‌زنی و دروغ‌پردازی علیه جمهوری اسلامی است. ما دیوانه نیستیم که از داعش حمایت کنیم، سپس مستشاران خود را برای جنگ با آنها به عراق و سوریه اعزام کنیم. این گروه با تفکر تروریستی خود زیارت‌گاه و مکان‌های مقدس شیعیان را هدف قرار می‌دهد، و بسیاری از افسراد جامعه را شهید کرده‌است. چگونه ما از کسانی که عزیزان‌مان را شهید کرده‌اند، حمایت کنیم. ایران به‌طور کامل آمادگی دارد با کشورهای حوزه خلیج‌فارس و منطقه در زمینه امنیتی همکاری کند و درها برای هرگونه اقدام با دوستان و برادران در زمینه مقابله با داعش و شاخه‌هایش و همچنین مبارزه با این تومور بدخیم باز است.